

এডিটোরিয়েল

প্ৰাইম মিনিষ্টৰগী ইম্ফাল খোঙাচ

ওপোজিসন্দা চেবা নত্তবা মণিপুৰগী ৰা হায়হনীংই

মণিপুৰ লৈবাক অসিগী অৰাঃ নোংশোক ষ্টেটশিংগী মতাইদা লৈবা অসিগীক চাংলৈবাকী ষ্টেট অমনি। মণাগী শেহোক লৰী মৰাঃ-কায়েনা লৈজবা, ঐখোয় ইন্দিয়ান হায়না ওকচাউ থেকচবা খোইচংনবা চাউখংলবা ষ্টেটশিংগী মীয়ায়গদি মণিপুৰ কদায়দা লৈবেগ হায়না হংনৰিবা ষ্টেট অমনি। হীৰম খুদিমন্ত্ৰা মসিমদি ফরে হায়বা ওমট্ৰিবা ষ্টেট অসিদা লৈবাক অসিগী প্ৰাইম মিনিষ্টৰ অমনা লাকপা অৰাঃ খোঙাচ অমনি হায়না লৌবা য়াই। মমাওখতা পানথিবা কোংগ্ৰেচ লৈভাকপু ওইৰবসু, হৌজিক পাল্লিবা বি জে পি লৈভাকপু ওইৰবসু প্ৰাইম মিনিষ্টৰ অমবু ষ্টেট অসিগী তঙাইফদবা মতমদা লাকপীনবা হায়বদা পাক হেক লাকউ হায়বা য়াদে। অদুবু কৰদা মতমদা মখোয় লাকদগে হায়বসি মীয়ায়দা চিনকা পুবা ৰাফম অমখক লৈ। ৰাফম অদুদি প্ৰাইম মিনিষ্টৰ মণিপুৰদা লাক্ৰনি হায়ৰগদি মীয়ায়গী মতম নকশিল্লগনি হায়বসিনি। মসিমক্ৰা ডাক্ৰিবিদি অঁতে মতমদা মীয়ায় লুয়া লৌভগসু মীখল মতমদদি লৈবাকী লুচিংবশিংনাঃ মীয়ায় নীশিংলকই হায়বসিনি। মসিগী ময়েক লারবা খুদম হায়ববু প্ৰাইম মিনিষ্টৰ নৱেৰু মেদিনা লৈবাক অসিগী প্ৰাইম মিনিষ্টৰ ওইট্ৰিও বি জে পি গী লুচিংবা অমা ওইনা ভোট খোয়া লাকখি। মদুগী মতুঃ মণিপুৰ লেজিসলেটিভ এসেমব্লিগী মীখলগী মতমদা প্ৰাইম মিনিষ্টৰগী যৌ পুবা অমসুঃ বি জে পি গী লুচিংবা অমা ওইনা মণিপুৰদা লাক্ৰমখি। অসুয়া য়ায়া তানো মণিপুৰদা ইন্দিয়ান লুচিংবশিংনা লাকই হায়বসি মীয়ায় খঙনৰবা ৰাফমনি। মহাক্ৰা মশক থোকপা লুচিংবা অমনা ষ্টেট অসিদা লাকপা হায়বসি মণিপুৰ মীয়ায়গী ওইনদি লাইবক ফৰনি হায়বসু য়াই, লাইবক থিবনি হায়বসু য়াই। লাইবক ফৰনি হায়বগী মৱদা মহাক্ৰা মণিপুৰদা লাক্ৰমদি মণিপুৰগী মৱদা কৰিগুৱা খৰদি ৰা হায়বনবা হোংনৰবা মিনিট ৫ দা ওইৰবসু মতম কায়েনাক্ৰমগনি। অদুগা লাইবক থিবনি হায়বসিনি মীখলগী মতম নত্তবা লাক্ৰগা ষ্টেট অসিগী মীয়ায় উমদুনা নখোয়গীদমক ঐখোয় লৈৰি হায়বা উৎপগী খোঙাচ অদু থোকনৰবা ওমদবগীনি।

প্ৰাইম মিনিষ্টৰ নৱেৰু মেদি জুৱাৰী ৪ দা পুং খৱগী খোঙাচত ইম্ফালদা থুংলগদৌৰি। মহাক্ৰা লাক্ৰদৌৰিবা খোঙাচ অসিগী মায়গন অমতা লৈতে। লাক্ৰিউসিদা প্ৰোজেক্ট খৱা উৰেপ-উয়ুঃ তমহনসি, প্ৰোজেক্ট খৱনা শলাহনসি হায়বসিদি মণিপুৰ লৈভাক্ৰা পংশেম-শেমজিনবা প্ৰোগ্ৰামনি হায়বা য়াই। মহাক্ৰা মশানা মণিপুৰদা লাক্ৰে হায়না খৰগা লাকপ্ৰা নংগ্ৰগা ত্ৰিপুৰগী খোঙাচত লাকপদগী শোমদা লুচিংবা খৱনা ঙাইহাঙঃ যৌবীৱল্লবা হায়জবদগী মণিপুৰদা লাকপ্ৰা হায়বসিস হৰবা য়াৰা হাঃনৈ। প্ৰাইম মিনিষ্টৰ অমনা মহাক্ৰা ষ্টেট অমদা লাকপদা কৰিসু অকায়েনা লৈতে। তৌবতদি মহাক্ৰা মণিপুৰদা লাক্ৰিবদু ৰাহহোক অমদি লৈহনীংই। খুদম ওইনা ষ্টেট অসিগী শেল-থুমগী ফীভম ময়োল শোৱা ফতে। স্পিসিয়েল কেটেগোৰি ষ্টেটস লৌথোকবিদগী ষ্টেট অসিদা খজিত্ৰঃ লেঙ-ওৎপা উম্ৰয়দু হৌজিক্তি ওমখিৱনি। মহাক্ৰা মণিপুৰগী খনৰীবা ওইৰগদি ইদৌ নৌবা প্ৰোজেক্ট খৱা পায়খংচনবা লম-সম গ্ৰাণ্ট ওইনা মণিপুৰ লৈভাক্ৰা শেনগাউদা হাল্লিৱল্লবা তৰুগদবনি। অঁতে চাউখংলবা ষ্টেট খৱনা স্পিসিয়েল কেটেগোৰি ষ্টেটস পীয় হায়দুনা প্ৰেসৰ তৌবা গুয়া এম পি গী মশীং অদু যৌনা মণিপুৰগী লৈতবনি। অচুৱা যুফ্ৰম ওইৰগা মণিপুৰ স্পিসিয়েল কেটেগোৰি ষ্টেটসত লৈৱগনি হায়না লাওখোকপীৱল্লগদি মণিপুৰ মীয়ায়গী য়াইফনি হায়না লৌবা য়াই। মদু নত্তবা মীখল ময়াদা ভোট খোয়া ওইনা কোংগ্ৰেচ অমদি অঁতে পোলিটিকেল পাৰ্টিশিং হুদুনা ৰা ঙানবনবগীদমক লাকপা তাৱগদি মহাক্ৰা খোঙাচ অসিগী কাৱবা মীয়ায়দা লৈতে হায়না লৌগনি। মতাঃ অসিদা পঞ্জনীবা ৰাফমদি ষ্টেট অসি চাক্ৰি-ফিনিৰগা হিৰবা ওইনবা প্ৰাইম মিনিষ্টৰনা পুং খৱখকী লাকপদা লুপা ক্ৰোৱনা খুজিং ওইৰগা লোয়শিনবগী ৰাখজোন অসি থাদোকপীয়। মদুগী মতুঃ প্ৰাইম মিনিষ্টৰনা মণিপুৰদা লাকপদা মীয়ায়গীদমক কাৱবা য়াৰা স্কিমশিং অমসুঃ তোখায়বা শেনফম খৱা পীবিবনা লেঙাক্ৰা মাঙজোননা তৰুহৌবা চুমগনি হায়জনীংই।

স্বাৰ্ভেচম মণিপুৰগী ৰা হায়হনীংই

মণিপুৰ লৈবাক অসিগী অৰাঃ নোংশোক ষ্টেটশিংগী মতাইদা লৈবা অসিগীক চাংলৈবাকী ষ্টেট অমনি। মণাগী শেহোক লৰী মৰাঃ-কায়েনা লৈজবা, ঐখোয় ইন্দিয়ান হায়না ওকচাউ থেকচবা খোইচংনবা চাউখংলবা ষ্টেটশিংগী মীয়ায়গদি মণিপুৰ কদায়দা লৈবেগ হায়না হংনৰিবা ষ্টেট অমনি। হীৰম খুদিমন্ত্ৰা মসিমদি ফরে হায়বা ওমট্ৰিবা ষ্টেট অসিদা লৈবাক অসিগী প্ৰাইম মিনিষ্টৰ অমনা লাকপা অৰাঃ খোঙাচ অমনি হায়না লৌবা য়াই। মমাওখতা পানথিবা কোংগ্ৰেচ লৈভাকপু ওইৰবসু, হৌজিক পাল্লিবা বি জে পি লৈভাকপু ওইৰবসু প্ৰাইম মিনিষ্টৰ অমবু ষ্টেট অসিগী তঙাইফদবা মতমদা লাকপীনবা হায়বদা পাক হেক লাকউ হায়বা য়াদে। অদুবু কৰদা মতমদা মখোয় লাকদগে হায়বসি মীয়ায়দা চিনকা পুবা ৰাফম অমখক লৈ। ৰাফম অদুদি প্ৰাইম মিনিষ্টৰ মণিপুৰদা লাক্ৰনি হায়ৰগদি মীয়ায়গী মতম নকশিল্লগনি হায়বসিনি। মসিমক্ৰা ডাক্ৰিবিদি অঁতে মতমদা মীয়ায় লুয়া লৌভগসু মীখল মতমদদি লৈবাকী লুচিংবশিংনাঃ মীয়ায় নীশিংলকই হায়বসিনি। মসিগী ময়েক লারবা খুদম হায়ববু প্ৰাইম মিনিষ্টৰ নৱেৰু মেদিনা লৈবাক অসিগী প্ৰাইম মিনিষ্টৰ ওইট্ৰিও বি জে পি গী লুচিংবা অমা ওইনা ভোট খোয়া লাকখি। মদুগী মতুঃ মণিপুৰ লেজিসলেটিভ এসেমব্লিগী মীখলগী মতমদা প্ৰাইম মিনিষ্টৰগী যৌ পুবা অমসুঃ বি জে পি গী লুচিংবা অমা ওইনা মণিপুৰদা লাক্ৰমখি। অসুয়া য়ায়া তানো মণিপুৰদা ইন্দিয়ান লুচিংবশিংনা লাকই হায়বসি মীয়ায় খঙনৰবা ৰাফমনি। মহাক্ৰা মশক থোকপা লুচিংবা অমনা ষ্টেট অসিদা লাকপা হায়বসি মণিপুৰ মীয়ায়গী ওইনদি লাইবক ফৰনি হায়বসু য়াই, লাইবক থিবনি হায়বসু য়াই। লাইবক ফৰনি হায়বগী মৱদা মহাক্ৰা মণিপুৰদা লাক্ৰমদি মণিপুৰগী মৱদা কৰিগুৱা খৰদি ৰা হায়বনবা হোংনৰবা মিনিট ৫ দা ওইৰবসু মতম কায়েনাক্ৰমগনি। অদুগা লাইবক থিবনি হায়বসিনি মীখলগী মতম নত্তবা লাক্ৰগা ষ্টেট অসিগী মীয়ায় উমদুনা নখোয়গীদমক ঐখোয় লৈৰি হায়বা উৎপগী খোঙাচ অদু থোকনৰবা ওমদবগীনি।

বাইও ফাৰ্টিলাইজৰশিং অমসুং মখোয়গী কানবশিং

- নবকিশুৰ ঙাঙবম -

বাইও ফাৰ্টিলাইজৰশিং অসি অচুৱা মীংনা উবা ওমদবা য়ায়া কুপত্ৰবা বেজৰিয়া, আল্লি অমসুং ফঞ্জাইনচিংবশিংবু মতেমতা নংগ্ৰগা পুনশিনহন্দুনা শেখা অহিৰবা জীৱশিংনি। মখোয়না অকায়েবদা লৈবা নাইভ্ৰোজেনশিংবু ফাজিনবা, তুমদনা লৈহৌবা হাৱগী মচলশিংবু তুমহনবা অমসুং লোকত্ৰবা মতুঃদা লৈহৌবা পাল্লিগী লেমহৌখাকশিংবু পথ পুমথহন্দুনা পোথোক হেনগৎহনবদা তেংবাউই।

মখোয়গী তোঙান তোঙানবা থবকশিংগী মওং য়েদুনা বাইও ফাৰ্টিলাইজৰশিং অসিবু মখাদা পীৱিৰা অসুয়া মখল অহম খোফা খায়দেকই ৪-১। নাইভ্ৰোজেন ফাজিনবা ওমশিং ২। ফোসফেট তুমহনবা ওমশিং ৩। কমেপাট শেখদা হাপবশিং

১। নাইভ্ৰোজেন ফাজিনবা ওমশিং বাইও ফাৰ্টিলাইজৰশিং

ক) নাইভ্ৰোজেন : মসিগী বেজৰিয়া মখল অসিদা হৰাই চেৱাইনচিৰা থৱক পানবা মখলগী পাল্লিগী মৱাদা তানুনা লৈ। মখোয়না লৈৱিৰা মৱাদা ফুৱিগুৱা মতুঃ তাৰা নোমুদলস কোঁবা পোৎশকশিং শেলেকই বেজৰিয়াশিংনা মদুগী মনুদা লৈনুনা মনাক অকায়েবদা অমদি নুৰ্শিংতা লৈবা নাইভ্ৰোজেনশিং ফাজিলগা তাংজফম ওইৰিৰা হৰাই পাল্লিগী অসুগী মচিগ্ৰাক ওইনহলি। হৰাইগী মৱশিং হুইট্ৰিওদা ৰাইজোবিয়মগী বেজৰিয়াশিং তেংহেৱেৱদি চোখা অদু চাম্ৰমগী মনুদা ১৫ দৌ ৪০ ফাওবগী চাংদা (১৫-৪০%) হায়গী চাখোকী চাংদগী হেনগৎহনবা ওমশী। তোঙান তোঙানবা পাল্লিগী

চামবা তোঙান-তোঙানবা ৰাইজোবিয়মশিং লৈ। অদুবু চাওৱাক্ৰা মখোয়বু মখল অহম খোফা খায়দেকই। অফবা ৰাইজোবিয়মশিংনা থা মৱিৰোম হোৱা পুসি। মৱ হুৱমদাইদা তেংহৌবনা খুইদগী লায়বা পাইনি। য়ায়া শীনবা নংগ্ৰগা য়াকপা লৈবাক্ৰি বেজৰিয়াশিং অদুবু কৱনবা মখতা শুনুগী মৱোল অমনা অমুক তেংহেশনিৰা ফৈ।

খ) এজোটোবেজৰ : এজোটোবেজৰশিং অসি নুৰ্শিং লাবে মফমদা হিৰবা, শাতক তৌবা বেজৰিয়াশিংনি। এজোটোবেজৰ য়াওবা বাইও ফাৰ্টিলাইজৰশিংদি গেষ্ট, ফৌ, লশিং, চুজক, বাৰ্লি অমসুং অঁতে এগ্ৰাঃ নাগীশিংদা হাপ্লে। মসি হাল্লনা মৱ মৱাশিংগী চাখোকপু ১০% অদুগা মনা মশিংগী পোথোক্ৰা ১২-১৫% ফাওবা হেনগৎহলি।

গ) এজোপ্ৰিৱলম : এজোপ্ৰিৱলমশিং অসি ফৌ, গেষ্ট, চুজক্ৰিচিৰা সিলিচিয়েলশিং অমসুঃ নাগীশিংগী মৱাগা পুনশিনহন্দুনা নাইভ্ৰোজেনশিং ফাজিনবগী থবক তৌই। মখোয়না চহী অমদা পৱিৰা নাইভ্ৰোজেন কিলো ১০ দৌ ৩০ ফাওবা পীদুনা চাখোকী চাংসু ১০-৩০% ফাওবা হেনগৎহনবা ওমশী। এজোপ্ৰিৱলম হায়না পাল্লিগী শাহৌ ফহনবগা লোয়ননা মচিগ্ৰাক চুপখংপগী পাল্লসু হেনগৎহলি।

এজোটোবেজৰ অমসুং এজোপ্ৰিৱলম অনীমক মৱদা তোংলগা শীজিবনা য়াই। কোলোমশিং নংগ্ৰগা চাৱাগী মৱাশিং লুপশিল্লগা থাবসু য়াই। লৈবাক্ৰা মখোয়বু হাপচিবসু য়াই।

ঘ) এসোটোবেজৰ : এসোটোবেজৰশিং অসিদি চু থাবনা শীজিবনবগীদমক ইনৌ নৌনা হন্দুতা পুথোকপা বাইও ফাৰ্টিলাইজৰনি। মসি শীজিবনবা চহী অমদা পৱিৰা নাইভ্ৰোজেন কিলো ৩০০ ফাওবগী চাংদা ফাজিনবা ওমশী। ধাৱগদবা চুগী তেমাশিং ককপা কুইট্ৰিওদা হায়ৰিবা বাইও ফাৰ্টিলাইজৰ অসিদা লুপগা থাৰা য়াই।

ঙ) ৱু গ্ৰীন আল্লি : ফৌগী লৌবুতা অকাইবদা লৈবা নাইভ্ৰোজেনশিং ফাজিবগীদমক ৱু গ্ৰীন আল্লিশিং কিলো ৪-১০ ফাওবা হাল্লনা য়াই। মসি মৱ মৱাশিংগী চাখোকপু চাদা ৭ তগী ফাওবগী চাংদা হেনগৎহনবা ওমশী। লৌ লিংলবা মতুঃ চয়োল অমা শুৱকপা মতমদা খুৎখাপ অমুতা হাপকদবনি।

চ) এজোলা : এজোলা হায়বসি ফৌগী লৌবুতা হাল্লনা য়াৰা নাইভ্ৰোজেন ফাজিনবা ওমশী ককপেশিনি। লৌ হেক লিঃখ্ৰবা মতুঃদগী লৌবুতা হাপচিবদা ফৌ হাৰ্শিংগী ইৰৌইননা অদুম চাউখংমিমহনবা য়াৱে। মসিনা লৌ পৱি অমদা লৌৱোক অমুকী মনুদা নাইভ্ৰোজেন কিলো ১৫ দৌ ৪০ ফাওবগী চাংদা ফাজিনবা ওমশী।

২। কমেপাট শেখদা হাপব বাইও ফাৰ্টিলাইজৰশিং : ফোসফেট পাল্লিগী চাবা য়ানবা তুমহনবা ওমশী তোঙান তোঙানবা কাঙলুপকী মাইক্ৰো ওৰ্গানিজমশিংগী মখল অসি য়ায়া য়ামত্ৰে। মখোয়গী মনুদগী মখল মতুঃ অমুকী য়ায়া নীৰ্থিবা শীজিবনা য়াৱে। বাইও ফাৰ্টিলাইজৰ মখল অসি

ওট, গেষ্ট, ফৌ, আলু, হৰাই চানা অমসুং মাইৱৌবী হৰাইনচিংবশিংনা হাল্লনা য়াই। অদুগা চাখোকী চাংদি চামগী মনুদা ১০ দৌ ১৫ ফাওবগী হেনগৎহনবা ওমশী। নাইভ্ৰোজেন ফাজিবগী বাইও ফাৰ্টিলাইজৰশিংগা ফোসফেট তুমহনবা বাইও ফাৰ্টিলাইজৰগা য়াৰা চপ মাৱনা মতম অমতুদা ৰাইজোবিয়ম অমসুং এজোটোবেজৰ হাল্লগী মওং অদুদা হাল্লিৱদি কাৱবা চপ চানা ফংবা ওমশী।

৩। কমেপাট শেখদা হাপব বাইও ফাৰ্টিলাইজৰ : লৈহাও চেনবা লৈবাক ওইহমবগীদমক কমেপাট হাল্লগী দৱকৰ ওইবদু খুইনা খঙনৱে। কমেপাট হায়বসি ওৰ্গানিক মেটৰিশিংবু (হাপু হানাইনচিংবশিং) মীংনা উঙমত্ৰবা বেজৰিয়া, ফঞ্জাই, এজিনোমাইটেট অমসুং প্ৰোটোজোৱা ময়াল্লা পথ পুমথহনবনি। চাংগী লমদমগুয়া অইংবা মফমদি মতম কুইনসু চঙই।

কমেপাট শেখদা মতম থুনা শীজিবনা য়াহমবগীদমক হাল্লনা য়াৰা বাইও ফাৰ্টিলাইজৰসু লৈ। ট্ৰাইকোদৰ্মা, পেনিসিলিয়াম, এসপৰিল্লিনসচিংবসি মদুগী খুদমশিংনি। অদুগা কমেপাট অদুদা য়াওৱিৰা মগুগশিং অদু হেনগৎহনবা শেখা মতমদা হাল্লনা য়াৰা বাইও ফাৰ্টিলাইজৰসু লৈ। ফোসফেটিকা ৰোক ফোসফেটিকা পুনা কমেপাট শেখদা হাপচিবদি ফোসফৰসকী চাং য়ায়া যাওৱবা কমেপাজ ওইৱক্ৰনি অমসুং এজোটোবেজৰগুৱা নাইভ্ৰোজেন ফাজিনবা ওমশী বাইও ফাৰ্টিলাইজৰ হাপহৌৱবা কমেপাটতি নাইভ্ৰোজেনগী চাং মৱাঃ কায়েনা য়াওৱমগনি।

চৰুদা নংগ্ৰবসু চেঙ্গুম থাৰা য়াই

- সৈলৈবম বিহাৰি -

চৰুদা চেঙ্গুম মৱ শেখা, উকুগু চেঙ্গুম থাবতা নত্তনা চেঙ্গুম মৱসু উকুগু শেখা হৌথিবা দিসেশ্বৰ ২২ দা পাঙথোকখিবা নেলে মশৱম দে অৱশকশুবা ওইনা আই সি এ আৱ লক্ষ্যলপাংতা পাঙথোকখিবা মেলাদা কাও, ইৰৌইশেশ্বৰগী ছত্ৰশিংনা উৎপদা ডিউঅৱসিংনা গুৱা য়েংখি

চেঙ্গুম মৱ শেখদা মণিপুৰগী ওইনা ফৌ মেট্ৰিক টোন কয়ামৱম শীজিৱৰি। হায়দগী হৌনা চাবা কোৱদুনা মপান লমদগী চেঙ গাৱী লোদ লীশিং কয়া চহী খুদিগী পুশিল্লকি। হৌজিক্তি মশৱম ৰুৱা হায়দগী হৌ নংগ্ৰগা শেখদা চেঙ্গুম মৱ ফংখনগী মতুঃ চৰুদা উকুগু অমসুং চেঙকুগু চেঙ্গুম মৱ শেখদা মায় পাৱনবা ফৌদা চেঙ্গুম মৱ শেখা য়াৱগনি। অমৱোমদা চৰুদি মেছিমা য়েবদগী খুংনা য়েবনা হেমা চেঙ্গুম মৱ শেখদা খুদেঃ চায়।

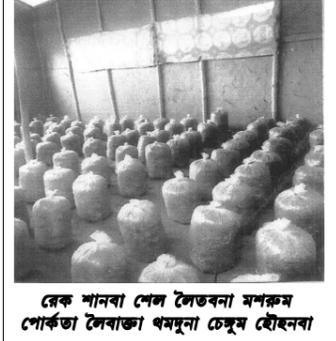
চৰুগী মতুঃ হায়বসু অৱাবনি। মশৱম ফাৰ্মৰশিংগীদি অৱাবগী অৱাবা গুণতনি। খুংনা চৰু য়েবদা মকুম-মকাই গুতা ওইৱে। মকুম মকাই ওইবা চৰুসি ওইটৰ মশৱম থাবদা চানবা খৱা হেংপঙত তৌই। অদুবু খুংনা য়েবা চৰু মৱাঃ কায়েনা ফংখনবা মেছিমা য়েবা চৰুসি পামত্ৰবসু পামদনা চেঙ্গুম অদুম থানৰি। অদুবু কুমাগা লাইগা চপ মট্ৰে হায়বদমক মশৱম ফাৰ্মৰশিংদা থোক্ৰে। লৌ য়েবা হেক লোয়বগা নোং চুবা হৌশে। ফাৰ্মৰ অয়াৰা নোংমা নোংমগী চৱা তানবনা অয়াৰা ওইনবা লৌ য়েবা হেক লোয়বগা চৰু লৌশিৱা শেল লৈতবনা ককঙানৱিউদা লবুতা চৰু মৈ থাৰা হৌনৰক্ৰে।

চৰু লবুতা মৈ থাবগী কাৱবা অমসুং মাঙজবা অনী চাংদুদুনা য়েংবদা মাঙজবনা য়ায়া হেলি। লবুতা চৰু মৈ থাবদা লৈমায়গী মথক ইথং থংবা লৈহাও য়ায়া চেনবা শৰুত্ৰু মৈনা চাকখোজুনা কৰাওহলি। লোয়ননা পাল্লিগা মৱাৰা পীবা বেজৰিয়া কয়ানু শিহলি। মৱম অসিদা লবুতা চু মৈ থাবগী মতুঃ কনাগুয়া মশৱম ফাৰ্মৰ অমদা পীবিবনা ফৈ। চৰু মৈ থাবদি লৌপদা মাঙজবনা হেলি। হৌজিক্তি উকুপ-ৰাইকুগু চেঙ্গুম থাবসু মায় পাৱনা হৌনবা গুমে। অমৱোমদা ফৌদা চেঙ্গুম মৱ শেখগী মতুঃ উকুপ (সো মিলগী) ৰাইকুগু চেঙ্গুম মৱ শেখদুনা ফৌগী চাংদি খৱদি কনবা গুমে। হীৰম অসিদা "য়ুনিভৰ্শেল মশৱম ৰুৱ" থাংমৈবদনা চাংয়েঃ কয়া চখৰি।

মখল মখা কয়গী চাংয়েঃ কয়গা লোয়ননা মথকী ৰুৱ অসিদা চয়োল খুদিগী নুমিৎ ছল্লিগী চেঙ্গুম থাৰা অমসুং চেঙ্গুম মৱ শেখগী ব্ৰেনিং ৰুৱকী ওফিসতা পাঙথোক্ৰি। চেঙ্গুম থাবগী শিনফম চাউখংনবা ৰুৱ অসিগী ফোন নৱৰ ৮৯৭৪৮৭০৮১০ হাংদুনা থলি। মীয়ামনা চেঙ্গুমগী মৱদা খঙবীনিংবা খুদিংমক মথকী ফোন নৱৰসিদি হঙবীবা য়াগনি। নুংগাইবা পাউ অমনা চেঙ্গুমগী লৈনা তিলনাদগী ঙাকখোক্ৰা ফ্ৰি-ডিস্পেন্সৰি অমগা চেঙ্গুম মৱ মখল শুনা ফংবনা অমসুং চেঙ্গুম মৱ-মৱাঃ কায়েনা ফংবনা কলচৱ বেঙ্গ অমসুং হাংনবা কমা হোংনৰি। পুয়মক মীয়ায়গী খৌজাল নংগ্ৰবদি ওইখোক্ৰোই।

চৰুদা শেখা চেঙ্গুম মৱ

ৰেক শানবা শেল লৈতবনা মশৱম পোকতা লৈবাক্ৰা থাবদুনা চেঙ্গুম হৌখনবা

উকুগু চেঙ্গুম থাবনা সি এ যু গী হায় হাৱিশিংনা শেম-শাবা

শেহোক লৈনা হৰাই মুশোৱি থাৰা

লৈবাক লৈহাও : হৰাই মুশোৱি থাবগীদমক্ৰিডি ফেলি তাৰা মফমদনা হোৱা চোমি।

থাকম শেখা : থাংগদা মফমদু য়ামত্ৰবদা অনীৱক অহমক খোইদোকপীয়।

মখল : মণিপুৰদা থাবনা মখলসি কে-৭৫ অমসুং মালিকনি।

থাবগদা মৱগী চাং অমসুং লাগুবা : পৱী অমগী লমদা হুৱবা মৱগী চাংসি কে জি ৪০-৫০ ফাওবা চঙই। ঐখোয়না হনবগী মওংসি অয়াৰা মতমদা চাইখোজুনা হনলি তৌইগুণসুঃ পৱেঃ নাইদুনা হনবনা ফৈ। পৱেঃ অমগা পৱেঃ অমগা লাগুবগী চাংদা সেঃ মিঃ ২৫-৩০ ফাওবা ওইগনি অমসুঃ পাল্লি অমগা পাল্লি অমগনা সেঃ মিঃ ৫-৭ ফাওবা ওইগনি।

ৰাইজোবিয়ম শীজিবনা : চাখোক হেমা ফংবনা ওইব কেমিকেলগী ওইবা হৱগী চাং হনবা হাপবগীদমক থাংগদৌৰিবা মৱ অদুগী চামবা

তোংলগা হনবীয়। মৱ কিলো ১০ দা ৰাইজোবিয়ম কলচৱ গ্ৰাম ২০০ চঙগনি।

বাইও ফাৰ্টিলাইজৰ তেংপগী মওং : চঙগদবা বাইও ফাৰ্টিলাইজৰ চাং অদুগী শৰুক অনী ঈশিং ওইহনবীয়। অনপ্লগী শৰুক খৱা চাংঅনবগীদমক চঙগদৌবা ঈশিংগী শৰুক অদুদা চিনি অঙাংবা নংগ্ৰগা চনাঃ খৱা হাল্লিৱবসু য়াই। চঙগদবা মৱ অদু পকাগী লৈমায়দা নংগ্ৰগা পোলিথিন মপাক্ৰুয়া অমগী মখতা পৈশিল্লগা মৱশিং অদুদা মহি অসি চাং মাৱনা তেনেবা তেংপগীদবনি। অদুগা উৰুমদা মিনিট ১০-১৫ মুক শন্দোজুনা কংহনবগীদবনি। অসুয়া হেক কংহনবীৰগা মৱশিং য়ায়া থুনা হনবগীদবনি। তেংপগী মতম অসি অযুক নংগ্ৰগা নুমিাদাঃৰাইৱমদা তৌবনা খুইদগী হোৱা ফৈ।

মৱ হনবা : ঐখোয়না মৱ হনবগী মতমসি ওজোৱৰ থাখায়দগী নৱেৰৰ ফাওবগী মনুদা হনবীয় খেংলবদা জুৱাৰী থা ফাওবা য়াই।

হায় হাৰা : লৌ খোইবা লোয়ৱকপদা নংগ্ৰগা মৱ হুৱমদাইগী মমাঙদা দাইএমোনিয়ম ফোসফেট কে জি ৮০ সি পৱী অমগী লমদা হাল্লিয়। কৱিগুয়া দাইএমোনিয়মসি ফংবৱদি ইউৰিয়া কে জি ৩২ অমসুঃ সিন্গল সুপাৰ ফোসফেট কে জি ২২ পৱী অমগী লমদা হাল্লিয়। ৰাইজোবিয়ম শীজিবৰবা মৱশিংদি ইউৰিয়া হাল্লগী চাংসি শৰুক অহম থোকপগী অমা তাৰিবা য়াই।

ঈশিং চনবা : মৱ চঙবগী মতমসিদি ঐখোয়না ঈশিং খৱা চনবীবা য়াই

থাওবা : হনবদগী লোকপা ফাওবদা নুমিৎ ১০০-১২০ ফাওবা চঙই। য়ায়া হোৱা মণিশিৰিঙিগী মনুদা মতাঙা লোকপীয়।

লায়না তিলনা অমসুং ঙাকখোক্ৰা উপাই : ৰিট - লায়না অসিদা তাৱবদি পাল্লি চাউবা হেদে লোয়ননা ৰাউথানেবা মচু ওইৱকই অমসুং অশংবা মনাইশিংদু খুইৱগা হাইথৰকই।

অকোনবদি পাল্লি খুইজিল্লকুনা শি।

ঙাকখোক্ৰা উপাই : কাৱবেন্দাজিম গ্ৰাম ৩০০-৩৫০ নংগ্ৰগা দাইথেন এম ৪৫ কিলো ১-১.২৫ গা ঈশিং লিটৰ ৬০০ কা য়াৱৰগা পৱী অমগী লমদা কাপথোকপীয়।

এফিক : তিল মচা অমসুঃ মপীগী মপেশিংবা পাল্লিগী অনৌবা শৰুকশিংদা তাশিল্লগা মই চুপখোজুনা মাঙহলি অমসুঃ থৱাক মপুং ফানা য়াৱহেদে।

ঙাকখোক্ৰা উপাই : ইনদোসলফন ৩৫ ইঃ সিঃ লিটৰ অমগা ঈশিং লিটৰ ৫০০ গা য়াৱৰগা কাপথোকপীয়।

পোথোক : নোংগী ঈশিংতনা থাৰা লৌফমদনা পৱী অমগী লমদা কে জি ৪০০-৫০০ ফাওবা থোকই অমসুঃ ইথৈ ঈশিং পীৱগা থাৰা মফমদনা পৱী অমগী লৌফমদা কে জি ৮০০-৯০০ ফাওবা থোকই।

(নেৱেল পলস ডিভলপমেণ্ট প্ৰোজেক্ট)

চনা থাৰা

লৈবাক লৈহাও : চান্দি লৈবাক লৈহাও মখল অয়াৱদা নীৰ্থিজনা হৌবা ওমই অদুবু ব্ৰেক সেইলদনা হোৱা চোমি।

মখল : মণিপুৰদা পাল্লনা থাৰিবা চনা মখলসি সি-২৩৫, পি-২৩৬, অমসুং পি-২৩৭ নি।

থাবগী মতম : থাবগী মতমদি ওজোৱৰ পীথায়দগী নৱেৰৰ হৌৱকৰদা চোমি।

চঙগদবা মৱগী চাং অমসুং লাগুবা : পৱীদা কে জি ৭০-৮০ ফাওবা চঙই। মৱ হনবা মতমদা পৱেঃ অমদগী পৱেঃ অমদা সেঃ মিঃ ২৫-৩০ ফাওবা লাগুনা হনবীয় অদুগা সেঃ মিঃ ৭-১০ ফাওবগী চাংসি লুথনা হনবীয়।

বাইও ফাৰ্টিলাইজৰ শীজিবনা : চাখোক হেমা ফংবনা ওইব কেমিকেলগী ওইবা হৱগী চাং হনবা হাপবগীদমক থাংগদৌৰিবা মৱ অদুগী চামবা ৰাইজোবিয়ম অমসুঃ ফোসফেটিকা তেংলগা হনবীয়। মৱ কে জি ১০ দা ৰাইজোবিয়ম অমসুঃ ফোসফেটিকা গ্ৰাম ২০০/২০০ গী পেকেট অমম চঙগনি।

তোংপগী মওং : চঙগদবা বাইও ফাৰ্টিলাইজৰগী চাং অদুগী শৰুক অনী ঈশিংনা ওইহনবীয়। অনপ্লগী শৰুক খৱা চাংঅনবগীদমক চঙগদৌবা ঈশিংগী শৰুক অদুদা চিনি অঙাংবা নংগ্ৰগা চনাঃ খৱা হাল্লিৱবসু য়াই। চঙগদবা মৱ অদু পকাগী লৈমায়দা নংগ্ৰগা পোলিথিন মপাক্ৰুয়া অমগী মখতা পৈশিল্লগা মৱশিং অদুদা মহি অসি চাং মাৱনা তেনেবা তেংপগীদবনি। অদুগা উৰুমদা মিনিট ১০-১৫ মুক শন্দোজুনা কংহনবগীদবনি। অসুয়া মৱশিং য়ায়া থুনা হনবগীদবনি